

روزنامه جوان | شماره ۶۹۲۷

اهدفی که همه با آن، نمایش جنگ می دهند

مسابقه شلیک به داعش

رویکرد سیدرحیمبعثی

دیوید کامرون،نخست‌وزیر بریتانیا، در نهایت بعد از مشاجرات مفصل سیاسی توانست رأی مثبت مجلس عوام را برای انجام عملیات نظامی علیه داعش در خاک سوریه به دست بیاورد. طولانی شدن میاحث نمایندگان در این مجلس و حدود ۱۱ ساعت بحث و جدل فشرده بین آنان به ۳۹۷ رأی مثبت در برابر ۲۳۳ رأی منفی منجر شد که همین مقدار رأی مثبت چراغ سبزی برای کامرون بود تا بی‌معطلی جنگنده‌های تورنادو را به مأموریت جنگی بفرستد. حالا بریتانیا هم به صفی پیوسته که بیش از یک سال و نیم قبل توسط امریکا شکل گرفته بود و در ماه‌های اخیر هم روسیه از موضعی متفاوت بااتلاف امریکایی به این جبهه وارد شده بود و فرانسه هم با فرستادن ناو هواییماچر شارال دو گل خود یکی دیگر از بازیکنان این عرصه بود. شکی نیست که حملات تروریستی ۱۲ نوامبر در رأی مجلس عوام تأثیر داشت. مخالفتهای جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر، با در خواست کامرون هم نتوانست راه به جایی برود و هم‌جزبی‌های خود را متقاعد به رأی منفی کند. مشارکت بریتانیا با تشدید حملات دیگر کشورها باعث می‌شود اتحاد حجم حملات هوایی علیه داعش کشورها پاید اما مسئله اساسی هنوز به قوت خود باقی و آن در نابودی داعش باافزایش این حملات است.

شک و تردیدها

حملات هوایی ااتلاف امریکایی در طول بیش از یک سال و نیم اخیر نشان داده که تنها با بمباران مواضع داعش نمی‌توان انتظار نابودی این گروه تروریستی را داشت. باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا، برای توجیه عملیات این ااتلاف و موفقیت آمیز بودن برنامه افشاش اشی ماه میلادی گذشته تأکید بر نابودی داعش داشت و گفته بود داعش قدرت خامی ندارد و در حقیقت، امریکا قادر است قدرت داعش را مهار کند. آسوشیتپرس اظهارنظر صریح ژنرال

اگر مواضع کشورهای عربی‌رادر قبال بحران فلسطین مورد احمد کلطم‌زاده

این واقعیت تلخ یی برمی‌هم که با گذشت زمان از حساسیت و مسئولیت‌خواهی این کشورها در قبال این بحران کاسته شده و به‌برهان غالب این کشورها به عرضه الزامیر سیاسی دچار شده‌اند. مجامعی چون اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی هم که در اصل برای حمایت از بحران فلسطین و مسجلاالقصدی تشکیل شدنداکتون کارکرد خود را از دست دادند. یکی از دلایل انفعال این مجمع این است که کشورهایی مثل سوریه، لیبی و یمن که در حمایت از مسئله فلسطین نقش پریشنازه داشتند یکی پس از دیگری دچار جنگ داخلی (که این نمی‌تواند بدون نقش مدیریتی مافیای صهیونیستی باشد) و بیشتر در مسائل داخلی خود غرق شدند و در نتیجه نقش و جایگاه کشورهایی که با رژیم‌صهیونیستی رابطه داشتندو دارنددر این مجمع تقویت و از این به بعد سایه این کشورها در هدایت و مدیریت مجامعی همچون اتحادیه عرب و سازمان کنفرانس اسلامی سنگین تر شد.حزب حاکم عدالت‌وتوسعه در ترکیه که پیش از این حمایت از فلسطینی‌ها را در سیاست خارجی خود تبلیغ می کرد چند هفته پیش در حالی که تعرضات مکرر صهیونیستی به مسجلاالقصدی ادامه داشت و البته در حال حاضر نیز سیاست‌های سرکوب و راهبردار اشغال خرنده در پوشش شهرک‌سازی (که امکان ادامه دارد به بهبود روابط خود با رژیم‌صهیونیستی پرداخت و بعد از آن بود که موج آوارگان سوری از ترکیه به سمت اروپا به راه افتاد و این احتمال را تقویت کرد که گویاتر ترکیه در اجرای این پروژه از حمایت این رژیم برخوردار بوده و این تصمیم در اتاق فکر مشترک اسرائیلی و ترکی اتخاذشده‌است.آنچه این احتمال را تقویت کرده خشم مشترکی بود که ترکیه و رژیم‌صهیونیستی (هر یک به دلایل خاص خود) از اتحادیه اروپا داشتند و ترکیه از اینکه اروپا این کشور را در اجرای منطقه پرواز ممنوع در سوریه برای اسکان آوارگان سوری تنها گذاشت و از آن حمایت برای کالاهای ساخته شهرک‌نشینان اسرائیلی واقع در اراضی اشغالی سال ۱۹۶۷ را به مرحله اجرا گذاشت، بسیار خشمگین است.

جوزف دانفورد، رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا را منتشر کرده که به صراحت گفته داعش نابود نمی‌شود. دانفورد تأیید کرده که به نظر می‌رسد داعش از نظر تاکتیکی در برخی مناطق سوریه مهار شده اما گسترش آن در جاهای دیگر سوریه و حتی دیگر کشورها باعث شده تا کار بسیار سخت بشود. این اظهارنظر نشان می‌دهد که مقام‌های اردش امریکایی آن نوع خوش بینی اوباما در نبرد با داعش را ندارند و نسبت به نابودی این گروه تروریستی شک و تردیدهایی دارند. در واقع، همین شک و تردیدها در ۱۱ ساعت بحث و جدل‌های مجلس عوام هم مطرح شدد و کوربین بعد از رأی مجلس عوام نوشت:«واقعیت این است که طرح دیوید کامرون و استدلال هایش متقاعدکننده نبود. نیروی زمینی قابل اعتمادی در سوریه وجود ندارد و برنامه‌های هم برای توافق دیپلماتیک در کار نیست. از روز پنج‌شنبه گذشته که او برنامه‌اش برای حمله هوایی در سوریه را مطرح کرد، مخالفان با این برنامه در سرتاسر کشور، پارلمان و حزب کارگر رو به افزایش بوده‌است. شاید طنز تاریخی در این باشد که افزایش روحیه جنگ‌طلبی غرب علیه داعش درست بر اساس همان مبنایی شکل گرفته که اوباما ۱۳ سال قبل با آن مخالفت کرده بود.

جنگ احمقانه و نیندیشیده
اوباما در اکتبر ۲۰۰۲ سناتور در مجلس سنا از ایالت ایلینو بود و در مورد لشکر کشی امریکا به افغانستان گفت: «همن مخالف هر نوع جنگ نیستم. اما به آن مخالف جنگی احمقانه و نیندیشیده‌است که نه بر پایه خرد بلکه بر مبنای خشم باشد.» به نظر می‌رسد که اوبعد از این سال‌ها حرف آن زمان خود را فراموش کرده و در جبهه‌نشین علیه داعش را در گیر جنگی کرده که ۱۲ سال قبل احمقانه و نیندیشیده بوده. کوربین درست همان حرف ۱۳ سال پیش اوباما را حالا بر زبان می‌آورد و معتقد است که برنامه نظامی کامرون نه بر پایه خرد بلکه بر مبنای خشم است، خصمی

که بعد از ۱۳ نوامبر توجیه ظاهری پیدا کرده همچنان که این خشم بعد از ۱۱ سپتامبر لشکر کشی امریکا به افغانستان را توجیه می‌کرد. یک دلیل بی‌خردی این خشم در طرح کامرون به مجلس عوام و ادعای عجیب او از وجود نیروی ۷۰ هزار نفری میانه‌روی سوری است. کامرون مدعی شده که چنین نیرویی وجود دارد و روبرت فیسک، تحلیلگر مشهور انگلیسی، در ستون یادداشت روزنامه ایندیپیندنت ادعای او را در این مورد به شدت نقد و حتی تمسخر کرده‌است. فیسک از افسانه کامرون می‌گوید که اگر ادعای او از وجود ارتش ۷۰هزار نفری درست می‌بود باید خیلی زودتر از این دمشق را تصرف خود درمی آورد و پشار اسد را از قدرت کنار زده بود و می‌نویسد: «با وجود همه این مسائل، نخست‌وزیر کامرون غلو می‌کند و با فتوحات روی نقشه سوسور، مدعی وجود ۷۰هزار نفر نیروی میانه‌رو در این کشور می‌شود.» جدای از کامرون، دیگر رهبران غربی مثل اوباما هم مدعی چنین نیرویی شده‌اند. اما وقتی که هزینه هنگفت بیش از ۵۰۰ میلیون دلاری را برای آموزش و مسلح کردن این نیرو خرج می‌کند، در عمل تنها پنج نفر دارد که می‌تواند آنها را نیروی میانه‌رو در سوریه بخواند ایندیپیندنت برای تشریح پاداشت فیسک در مقاله‌ای کامرون را با سیاست تونی بلر مقایسه کرده که شریک لشکر کشی جورج بوش بعداز ۱۱ سپتامبر بود و در این مورد هم بریتانیا را در گیر جنگی می‌کند که نتیجه آن مثل گذشته‌است چرا که در شرایطی قرار می‌گیرد که تعداد زیادی از طرف‌های درگیر وجود دارند و هر یک دارای منافع مخالف و به طرز کامل متفاوت با طرف دیگر است. این وضعیت مثل همان شرایط ۱۵ سال گذشته‌است که اوباما جنگ احمقانه خوانده بود اما با چه شرایطی می‌توان از جنگ حمایت کرد؟ جنگ کاست‌تان که جنگ با گروه تروریستی داعش نتواند به نتیجه قابل قبولی ختم بشود.

واقعیت‌های داعش

از حملات ۱۲ نوامبر به بعد موج جنگ‌طلبی در غرب علیه

چهاراد

سرسوس بین‌الملل ۸۸۴۹۸۴۴

جنگنده‌ها و بمب‌افکن های روسیه در مدت اخیر به خط مواصلاتی از تدار کات و قاچاق نفت بین ترکیه و داعش حمله کرده‌اند و روسیه توانسته با این حملات توان مالی داعش از راه فروش نفت را به نصف تقلیل بدهد. شش پد این حملات روسیه تأثیر گذار باشد اما نمی توان گفت که تمام کننده‌است چرا که حمایت مالی کشورهای عربی از داعش شبکه گسترده‌ای را تشکیل می‌دهد

یک فروند هواپیمای جنگنده روسیه در حال پرواز

داعش شدت گرفته‌ اما به موازات آن توجه به واقعیت‌های مرتبط با این گروه تروریستی نیز افزایش یافته‌است. این واقعیت‌ها بیشتر از هر چیز به توان مالی این گروه تروریستی مربوط می‌شود که به خصوص معاملات غیرقانونی نفت و حاملان این گروه در دیگر کشورهایی انجام این معاملات بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌است. وزارت دفاع روسیه تصاویر و مستندات غیر قابل انکاری از دخالت دولت ترکیه در این معاملات را منتشر کرده که نشان می‌دهد انکارا به صورت سازماندهی شده در این معاملات دست دارد و تاکنرهای نفت را از مرز خود به مناطق داعش می‌فرستد تا نفت سوریه را به ترکیه قاچاق بکنند.وجه دیگر توان مالی داعش مربوط می‌شود به حامیان مالی این گروه در میان کشورهای عربی که عربستان سعودی و برخی از شیوخ خلیج فارس در آن نقش دارند. بنایس وارفوکیس، وزیر مسابق دارایی یونان در گفت‌وگو با میدل ایست می‌گوید که تنها راه‌حل از سرگسنگی مردن داعش انست و تنها راه برای انجام این امر تحت فشار قرار دادن عربستان سعودی و امارات است که از آنها تروریست‌های داعش حمایت می‌کنند. جنگنده‌ها و بمب‌افکن‌های روسیه در مدت اخیر به خط مواصلاتی از تدار کات و قاچاق نفت بین ترکیه و داعش حمله کرده‌اند و روسیه توانسته با این حملات توان مالی داعش از راه فروش نفت را به نصف تقلیل بدهد. ششاید این حملات روسیه تأثیر گذار باشد اما نمی توان گفت که تمام کننده‌است چرا که حمایت مالی کشورهای عربی از داعش شبکه گسترده‌ای را تشکیل می‌دهد بدون فروپاشی این شبکه، داعش همچنان می‌تواند کامرون را تجهیز و تأمین کرده و به حملات ایدایی و تاکتیکی خود در عراق و سوریه ادامه بدهد. وجه دیگر واقعیت داعش در عرصه میدانی است که به خصوص در سوریه، تنها با انکای به نیروی رزمی قابل توجه می‌توان جنگ با داعش را نتیجه‌گیری در حدناتوانی این گروه رساند. واقعیت این است که جزا ارتش سوریه چنین نیرویی در عرصه میدانی وجود ندارد و کامرون نمی‌تواند با آن ارتش خیالی خود به جنگ با داعش برود. ولادیمیر پوتین در سخنرانی خود در سازمان ملل در نشست سوریه با این حال گفت جبهه غرب نمی‌تواند عامل ارتش سوریه در جنگ با داعش را نادیده بگیرد. مجموعه این واقعیت‌ها نشان می‌دهد نمی‌توان اعتماد را همچون هدفی دانست که با این امر حملات از پاردمی آید. برخلاف چنین تصویری باید گفت که جنگ با داعش باید در تمام این زمینه‌ها پیش برود و شاید غرب به دلیل اهداف سیاسی خود حاضر به قبول این موضوع نباشد به خصوص با نقش ارتش کشورهای غربی و عربی مثل امریکا و عربستان برخی از گروه‌های تروریستی حاضر در سوریه را سرمایه خود در این کشور می‌دانند. با وجود این، روسیه سعی دارد با حضور خود در سوریه به نقش تعیین‌کننده‌ای در متقاعد کردن جبهه غرب داشته باشد و دولت و ارتش سوریه هم آمادگی خود را برای همکاری در جنگ با داعش اعلام کرده‌اند.

هیچ هزینه‌ای برای اسرائیل از طرف کشورهای عربی ندارد و اسرائیل به رغم تندروی در بخش‌های سیاسی و امنیتی می‌تواند دوستان بیشتری در بین کشورهای عربی به دست آورد به ویژه اکنون که از اهمیت مسئله فلسطین در محاسبات این دسته از رهبران عرب کاسته شده‌است.» آنچه در این میان سؤال برانگیزتر غالب درایر محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان با نتانیا هوست آن هم در حالی که پیش از این در سفرش راه اسرائیل به زمان دیگری موکول کرده‌است.» نوشت: «نتانیا هو و محمود عباس هنگام گرفتن عکس یادگاری سران جهان در این کنفرانس، نزدیک هم ایستادند.»

کشورهای عربی در حالی در مسیر ترمیم و عادی‌سازی روابط خود با رژیم‌صهیونیستی گام برداشته‌اند که کشورهای غربی (که تا پیش از این سنگ منافع این رژیم را به سینه خود می‌زدند) در روابط خود با این رژیم تجدیدنظر می‌کنند و گام‌های هر چند کوچکی برای اعمال فشار بر این رژیم جهت اجرای تعهدات خود در قبال حل بحران فلسطین بر اساس طرح تشکیل دو دولت برمی‌دارند. فرانس پرس در گزارشی با اشاره به تعلیق سفر وزیر امور خارجه بلژیک به فلسطین اشغالی درباره دلایل آن نوشت: «در بیانیه رسمی وزارت خارجه بلژیک آمده‌است: «در بی تصمیم نخست‌وزیر اسرائیل برای تعلیق تماس‌ها با اتحادیه اروپا در خصوص روند صلح خاورمیانه و با توجه به تأثیر این تصمیم بر برنامه سفرش راه اسرائیل به زمان دیگری موکول کرده‌است.» نتانیا هو یک‌شنبه قبل در واکنش به تصمیم اتحادیه اروپا در خصوص الصاق برچسب بر محصولاتی که از شهرک‌های اسرائیلی سرزمین‌های اشغالی به اروپا صادر می‌شود، دستور داد تماس‌های دیپلماتیک با اتحادیه اروپا در خصوص مساعز بین اسرائیل و فلسطین تعلیق شود. این شهرک‌ها بر اساس حقوق بین‌الملل غیرقانونی به شمار می‌آید.» اگر از این منظر به رویکرد کشورهای عربی به خصوص با محوریت عربستان سعودی در قبال بحران فلسطین نگاه شود، این نتیجه به روشنی حاصل می‌شود که مواضع این کشورها حتی از مواضع کشورهای اروپایی نیز تنزل یافته‌است که این برای این کشورها یک فاجعه‌است.

دورنما

دکتر سیدرضا میرطاهر

تصاعد بحران

در روابط روسیه و ترکیه

سرنوگونی هواپیمای جنگنده سوخو – ۲۴ روسیه توسط جنگنده‌های اف – ۱۶ ترکیه در نوار مرزی ترکیه و سوریه موجب بروز تنش بی‌سابقه‌ای بین روسیه و ترکیه شده و با اعمال رسمی تحریم‌های گسترده مسکو علیه انکارا، دو کشور اکتون در آستانه رویارویی همه‌جانبه‌ای قرار گرفته‌اند. این رویارویی ابعد مختلفی را از اقتصادی و تجاری تا سیاسی و تبلیغاتی و نیز نظامی البته در صحنه سوریه در بر می‌گیرد. با گسترش این تنش‌ها رئیس جمهور روسیه روز ۱۲ آذر در آخرین واکنش خود اعلام کرد که مجازات ترکیه به دلیل ساقط کردن سوخو – ۲۴ روسیه در سسوریه فقط به تحریم‌های اقتصادی محدود نمی‌شود و عرصه‌های دیگر را نیز در بر خواهد گرفت. بدین ترتیب رئیس جمهور روسیه با موضع‌گیری شدد بدالحن خود باا دیگر به ترکیه هشدار داد که خود را ایمن از اقدامات تلافی‌جویانه روسیه ناند.

بعد اقتصادی و تجاری

روسیه در نخستین گام در واکنش به اقدام خصمانه ترکیه بسته تحریمی گسترده‌ای را علیه ترکیه اعمال کرد و ولادیمیر پوتین قانون تحریم ترکیه را امضا کرد. دفتر مطبوعاتی کاخ کرملین روز شنبه هفتم آذر اعلام کرد رئیس جمهور روسیه قانون «تأمین امنیت ملی روسیه و اعمال تدابیر اقتصادی ویژه در مورد ترکیه» را امضا کرد که متضمن انواع تحریم‌ها و اعمال محدودیت‌های اقتصادی می‌شود

از سوی پوتین به منزله آغاز بره‌های جدید در روابط روسیه و ترکیه و گذر آن از دوره همکاری و شراکت به دوره خصومت و واگرایی است. ششاید اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه هیچ‌گاه تصور نمی‌کرد که اقدام نیروی هوایی ترکیه در سرنگونی هواپیمای جنگی روسیه با چنین واکنش شدیدی و همه‌جانبه‌ای از سوی مسکو مواجه‌شود. واکنشی که اشکارا به ویژه در ابعاد اقتصادی، تجاری و انرژی به ضرر ترکیه بوده و خسارات سنگینی را متوجه آن کرده‌

کرد. طی یک دهه اخیر، روابط روسیه و ترکیه به سطح بسیار خوبی رسیده بود. اردوغان چندی قبل از هدف دو کشور برای افزایش سطح مبادلات به ۱۰۰ میلیارد دلار رسیده و روسیه ۶ میلیارد و شصت و سه میلیارد دلار به این کشور برای افزایش توان هجومی و ضربتی روسیه علیه گروه‌های تروریستی هستند. این اقدامات که نشان می‌دهد که روسیه پس از اقدام ترکیه تنها قصد محدود کردن دامنه عملیات خود در سوریه را ندارد، بلکه با استقرار موشکی است-۴۰۰ در قسمت مقابله هوا با تهدیدات احتمالی را اشدت و در عین حال با استقرار سهم ترکیه بیش از ۶ میلیارد دلار بود که البته صادرات ترکیه به روسیه را بیشتر مواد غذایی و محصولات کشاورزی تشکیل می‌داد. بدین ترتیب مشخص است که بر اثر تحریم روسیه، اکنون ترکیه بخش قابل ملاحظه‌ای از صادرات خود به روسیه را از دست خواهد داد. از سوی دیگر ممنوعیت سفر گردشگران روس به ترکیه که پس از آلمانی‌ها دومین گروه گردشگران در ترکیه را تشکیل می‌دهند ضربه بزرگی برای اقتصاد ترکیه محسوب می‌شود که از آمدنی تا ۸ میلیارد دلار از این طریق به دست می‌آورد. از سوی دیگر روسیه و ترکیه در سال ۲۰۱۵ در زمینه احداث خط لوله گازی موسوم به ترکیش استریم به توافق رسیده بودند که به موجب آن گاز روسیه از طریق دریای سیاه به خاک ترکیه رسیده و از آنجا خط لوله به مرز ترکیه و یونان منتقل پیدا می‌کرد تا سایر کشورهای اروپایی صادر شود. این خط لوله منافع تجاری بسیاری مربوط به آن متوقف شده‌است. نباید فراموش کرد که روسیه بزرگ‌ترین تأمین‌کننده گاز ترکیه است و حدود ۵۷ درصد از گاز ترکیه را بیشتر گذارد به نحوی که صادرات گازی روسیه به ترکیه را تحت تأثیر قرار داده و موجب کاهش صادرات گاز شود، این مسئله به منزله کابوسی برای شهروندان ترک خواهد بود که زمستان را نیز در پیش دارند. بخش اعظم گاز وارداتی از روسیه در نیز و نایز و گاه‌های گازی به منظور تولید برق استفاده می‌شود و قطع این واردات به شدت اقتصاد ترکیه را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

بعد سیاسی و تبلیغاتی

روسیه در این بعد علاوه بر قطع مراودات سیاسی خود با ترکیه، به افساسی از تباطات انکارا با داعش پرداخته‌است. از جمله اقدامات مسکو در بعد سیاسی می‌توان به اقدام ترکیه در خارجه روسیه به لغو نشست وزیران خارجه دو کشور در قالب «شورای راهبردی» و منع سفر شهروندان روس به ترکیه اشاره کرد. در عین حال روسیه در بعد سیاسی و تبلیغاتی تلاش گسترده‌ای به منظور افشای ارتباطات ترکیه با داعش و نقشی که منافع شخصی دولت‌مردان ترک به ویژه اردوغان و پسرانش در این زمینه ایفا می‌کند آغاز کرده‌است. از جمله ولادیمیر پوتین، ترکیه را متهم کرد که جنگنده روسیه را

شنبه ۱۴ آذر ۱۳۹۴ | ۲۳ صفر ۱۴۲۷ |